

hield die uitnodiging in beraad. Begin oktober sprak ir. Wigersma voor de Avro over 'de geest van onze tijd': het werd een lofzang op Hitler en het Duitse volk.¹

★

Er heeft, dunkt ons, in het beleid van de KRO en van de Avro waarvan wij in het voorafgaande enkele symptomen weergaven, een sterk element van tactiek gezeten. Kennelijk meende men dat Duitsland voorlopig Europa zou beheersen; men poogde, bij de Duitsers in het gevlij te komen en men hoopte, dat doende, de organisaties welke men zelf opgebouwd had, te redden, ja te versterken en daarmee dan tevens te voorkomen dat de Nederlandse radio onder een nationaal-socialistische leiding geplaatst zou worden waarin NSB'ers de toon zouden aangeven. Ook Vogt (hij sloot zich bij de Nederlandse Unie aan) moest van de NSB niets hebben en de algemene weerstanden die in de Hilversumse radiowereld tegen Mussert en de zijnen bestonden, leidden begin november tot een kenmerkend conflict waar ook de Avro bij betrokken raakte.

Nadat Mussert eind september door Hitler ontvangen was, achtte de *Rundfunkbetreuungsstelle* het wenselijk dat de NSB de beschikking zou krijgen over eigen zendtijd (zij zou dan zelf regelmatig korte programma's kunnen samenstellen) en dat in radioreportages aandacht besteed zou worden aan belangrijke manifestaties die zich in het NSB-milieu voordeden. Wel waren van de zomer af verscheidene van de reportages die door de omroepverenigingen in hun programma's opgenomen waren, aan pro-Duitse thema's gewijd, maar aan de NSB had men daarbij nimmer aandacht besteed.

Op zaterdagmiddag 9 november zou Musserts WA op de Dam in Amsterdam voor de leider der NSB defileren.

Om 10 uur die ochtend gaf de *Rundfunkbetreuungsstelle*, gevolg gevend aan een instructie van Schmidts *Generalkommissariat*, de Vara opdracht, een reportagewagen met een reporter naar de Dam te sturen. Het dagelijks bestuur van de Vara weigerde medewerking, zich beroepend op de toezegging die Rost van Tonningen op 21 juli gedaan had: de Vara zou geen propaganda behoeven te maken voor het nationaal-socialisme. De *Rund-*

¹ Tekst: Bijlage bij *De Waag*, 17 okt. 1940. Na de oorlog verdedigde Vogt zich o.m. door er op te wijzen dat hij de moed had opgebracht om mr. L. E. Visser, de door de Duitsers afgezette president van de Hoge Raad, op 31 december '40 de Oudejaarsavond-toespraak voor de Avro te laten houden. Mr. Visser verleende die medewerking echter niet op 31 december '40, maar op 31 december '39.